

Sommerfugl i Østfold - kommuneoversikt

PER TANGEN

Tangen, P. 1998. Sommerfugl i Østfold - kommuneoversikt. *Natur i Østfold 17(1-2)*: 37-38.

Hvaler kommune er den kommunen i Østfold hvor det er påvist absolutt flest sommerfuglarter, nærmere bestemt 834 av de totalt 1274 registrerte artene i fylket. Også når det gjelder antall påviste rødlistearter ligger Hvaler på en førsteplass med hele 73 arter. Nummer to på listen er Askim med totalt 527 arter, hvorav 8 rødlistearter (Askim er forfatterens hjemkommune). Sist på listen ligger Hobøl og Skiptvet, begge med totalt 11 arter. Listen er laget med den hensikt å inspirere samlere til å besøke nye områder, og ikke bare trække ned de samme lokalitetene år etter år.

Per Tangen, Kykkelsrudveien 72, 1800 Askim

Antall arter pr. kommune

Nedenfor følger en oversikt over antall sommerfuglarter registrert i Østfold-kommunene pr. 01. januar 1998 (tab.1). Oversikten er satt opp med utgangspunkt i data egne data, samt informasjon fra mange dyktige og ivrige samlere.

Selv om dette ikke er det fullstendige tallmaterialet over hva som er registrert i fylket, er det likevel nok registreringer her til at det danner et godt bilde av registreringsaktiviteten og hvor den er konsentrert.

Tab. 1. Antall sommerfuglarter totalt, samt antall rødlistearter fordelt på Østfold-kommunene.

Kommune	Antall arter registrert	Antall rødlistearter
AREMARK	383	12
ASKIM	527	8
EIDSBERG	77	5
FREDRIKSTAD	520	40
HALDEN	407	22
HOBØL	11	1
HVALER	834	73
MARKER	85	1
MOSS	513	59
RAKKESTAD	290	5
RYGGE	334	47
RØMSKOG	24	1
RÅDE	392	40
SARPSBORG	474	19
SKIPTVET	11	1
SPYDEBERG	137	3
TRØGSTAD	384	8
VÅLER	14	1

Flest arter langs kysten

De kystnære kommunene har til alle tider vært hyppigst besøkt, og befolkningstettheten i disse

områdene har naturlig nok frembrakt flest samlere. Artsmangfoldet er også størst langs kysten,

og sommerfuglenes rødliste er full av arter som trives i områder preget av edelløvsog og strandenger.

Tallmaterialet kan danne utgangspunkt for følgende uhøytidelige tabellsystem (tab.1.).

Tab. 2. Inndeling av Østfold-kommunene i divisjoner etter antall påviste arter pr. 1. januar 1998.

Elitedivisjonen	Arter	2. divisjonen	Arter	Småruskdivisjonen	Arter
1. Hvaler	834	6. Halden	407	11. Rakkestad	290
2. Askim	527	7. Råde	392	12. Spydeberg	137
3. Fredrikstad	520	8. Trøgstad	384	13. Marker	85
4. Moss	513	9. Aremark	383	14. Eidsberg	77
5. Sarpsborg	474	10. Rygge	334	15. Rømskog	24
Runners up: Våler, Hobøl og Skiptvet					

Kommentar

Permanent lysfangst i kommunene Hobøl og Spydeberg dette året vil naturlig nok gjøre disse til opprykkskandidater. I tillegg vil nok en del fangstaktivitet nattestid i Rømskog og Marker føre disse kommunene oppover i divisjonssystemet. Våler kommune har også flere aktive samlere tett opptil sine grenser, og burde med sitt lave antall kunne stimulere disse til å lete etter godbiter her.

Sølvkåpe *Issoria lathonia* har nylig innvandret langs kysten av Østfold etter å ha vært borte i over 10 år. Foto: Per Tangen

Nå registreres det også mye i de artsrike kyst- og kystnære kommuner i fylket, så spørsmålet er hvor lenge lilleputten Askim kan klare å holde seg så høyt oppe i ”eliteserien”, og dessuten, kan noen greie å hente igjen insektverdenens Rosenborg, Hvaler?. Det er fullt mulig for flere av kommunene syd i Østfold å kunne ta opp kampen, men da må det nok satses på småsommerfugl (micros). Jeg håper at et slikt uhøytidelig system kan bidra noe til å få samlet den viten og kunnskap om sommerfugler som finnes i og om Østfold, og at kan det kan være en liten pådriver til å finne seg fredelige pletter i områder som er lite kartlagt. Enkle oversikter over hvilke arter som er registrert i de respektive kommuner kan fåes ved henvendelse til forfatter, og jeg oppfordrer i tillegg alle interesserte til å bidra med sine kunnskaper. Da vil denne tabellen kunne bli en årvis opplevelse i “Natur i Østfold”.